

I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Cuộc đời này luôn cần có những con người dám nghĩ – dám làm, những con người sẵn sàng hành động vì chính nghĩa mà không cần phải mất nhiều thời gian để tính toán thiệt hơn. Để làm được điều đó cần phải có can đảm, và cả lòng hy sinh. Những bậc vĩ nhân làm nên lịch sử loài người đều là những người dám hành động, biết chấp nhận mất mát.

Chẳng thà bạn phạm sai lầm, chẳng thà bạn phải dò dẫm tìm một lối đi mới và hữu ích còn hơn là cứ phân vân, lo sợ thất bại để rồi chùn bước. Khi dám nghĩ dám làm, sức mạnh tiềm ẩn vốn có trong mỗi chúng ta sẽ trỗi dậy để hỗ trợ và tiếp sức, đưa ta tiến lên phía trước.

Hãy can đảm dấn thân vào những điều mới mẻ. Hãy thử làm những công việc mới. Hãy đi tiên phong; nếu cần hãy phá bỏ những tiền lệ. Bạn sẽ không phải mất thời gian mò tìm lối thoát từ những ngõ ngang của các hy vọng vỡ vụn và ước mơ héo úa. Hãy cố gắng làm công việc của bạn tốt hơn người tiền nhiệm; đừng để cho cái bóng của người phía trên che khuất bạn. Để đạt được tất cả những điều đó thì trước hết bạn phải dám nghĩ – dám làm.

(Trích *You can - Không gì là không thể*, George Matthew Adams, dịch giả Thu Hằng, NXB Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 2019, tr.132-133)

Trả lời các câu hỏi:

Câu 1. Văn bản trên bàn về vấn đề gì ?

Câu 2. Theo văn bản, khi dám nghĩ dám làm thì điều gì sẽ đến với mỗi chúng ta ?

Câu 3. Hiện tượng phá vỡ những quy tắc ngôn ngữ thông thường trong các câu văn sau có ý nghĩa gì ?

Hãy can đảm dấn thân vào những điều mới mẻ. Hãy thử làm những công việc mới. Hãy đi tiên phong; nếu cần hãy phá bỏ những tiền lệ.

Câu 4. Việc sử dụng bằng chứng trong câu văn *Những bậc vĩ nhân làm nên lịch sử loài người đều là những người dám hành động, biết chấp nhận mất mát* có tác dụng gì trong văn bản ?

Câu 5. Từ nội dung đề cập trong văn bản, hãy cho biết bài học về lẽ sống mà anh/chị tâm đắc nhất là gì ? (Trả lời nhiều nhất từ 5 đến 7 dòng)

II. VIẾT (14,0 điểm)

Câu 1 (4,0 điểm)

Hãy can đảm dấn thân vào những điều mới mẻ.

Từ góc nhìn của người trẻ, anh/chị hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về ý nghĩa của hành động này.

Câu 2. (10,0 điểm)

Anh/chị hãy viết bài văn nghị luận so sánh tâm trạng của nhân vật Mỹ và nhân vật Mao trong hai đoạn trích sau:

“Ngày tết, Mỹ cũng uống rượu. Mỹ lén lấy hũ rượu, uống ực từng bát. Rồi say, Mỹ lịm mặt ngồi đấy nhìn người nhảy đồng, người hát. Nhưng lòng Mỹ đang sống về ngày trước, tai văng vẳng

tiếng sáo gọi bạn đầu làng. Ngày trước Mỹ thổi sáo giỏi. Mùa xuân đến, Mỹ uống rượu bên bếp và thổi sáo. Mỹ uốn chiếc lá trên môi, thổi lá cũng hay như thổi sáo. Có biết bao nhiêu người mê, cứ ngày đêm thổi sáo đi theo Mỹ hết núi này sang núi khác. Rượu tan lúc nào. Người về, người đi chơi đã vãn cả, Mỹ không biết. Mỹ vẫn ngồi trơ một mình giữa nhà. Mãi sau Mỹ mới đứng dậy. Nhưng Mỹ không bước ra đường. Mỹ từ từ vào buồng. Chẳng năm nào A Sử cho Mỹ đi chơi Tết. Mỹ cũng chẳng buồn đi. Bấy giờ Mỹ ngồi xuống giường, trông ra cửa sổ lỗ vuông mờ mờ trăng trắng. Từ nãy Mỹ thấy phơi phới trở lại, trong lòng đột nhiên vui như những đêm Tết ngày trước. Mỹ trẻ. Mỹ vẫn còn trẻ. Mỹ muốn đi chơi. Bao nhiêu người có chồng cũng đi chơi Tết. Huống chi A Sử với Mỹ, không có lòng với nhau mà vẫn phải ở với nhau. Nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này, Mỹ sẽ ăn cho chết ngay, chứ không buồn nhớ lại nữa. Nhớ lại, chỉ thấy nước mắt ứa ra. Mà tiếng sáo gọi bạn vẫn lừng lơ bay ngoài đường.”

(Trích *Vợ chồng A Phủ*, in trong tập truyện *Truyện Tây Bắc*, Tô Hoài, Nxb Văn học, 1971, tr.135-136)

Ngày ấy cả vùng này biết tiếng cô Mao đẹp người, nét cũng đẹp, con gái bản trên làng dưới không ai dám nhận mình thua, dẹt vai vừa nhanh vừa đẹp như cô. Cả vùng cũng chỉ có nhà anh Chúng chồng đủ bạc trắng, đủ gạo, rượu như bố mẹ Mao thách cưới, vậy là Mao về làm dâu nhà Chúng. Trước ngày cưới, cả đêm tiếng chân ngựa bõn chồn ngoài bờ rào đá làm Mao thức trắng. Mờ sáng thì con ngựa ấy bỏ đi, một lúc sau thì tiếng đàn môi cất lên từ sau hẻm núi. Tiếng đàn môi nghe rất xa. Mao ngồi dậy, nhìn qua ô cửa bé bằng hai bàn tay, thấy ngoài trời mù mịt sương ập xuống mảnh sân, vườn, nhìn từ nhà ra bờ rào đã không thấy rõ. Tiếng đàn môi từ rất xa kia lại giống như mũi tên xuyên qua sương dày đặc, lao đến. Tiếng đàn môi buồn rầu, trách móc. Mao lặng lẽ khóc, từ hôm ấy Mao không bao giờ nghe tiếng đàn môi dành cho riêng mình nữa. Sau ngày cưới một năm, hai năm, rồi ba năm, chờ mãi mà vợ chồng Mao vẫn chưa có con. Lúc đầu nhà chồng còn chạy tìm thầy tìm thuốc sau thấy không làm được gì đành thôi. Bố chồng, mẹ chồng nói nhau đi, thương con dâu như con gái nên không đành mở miệng bảo con trai đi tìm vợ mới, dù cả họ chỉ còn mỗi một người đàn ông trẻ nhất là Chúng.

(Trích *Tiếng đàn môi sau bờ rào đá*, in trong tập truyện ngắn cùng tên của Đỗ Bích Thủy; NXB Văn học, 2021, tr.139-140)

* ***Vợ chồng A Phủ*** viết năm 1952, là một truyện ngắn hay của nhà văn Tô Hoài về đề tài Tây Bắc. Truyện kể về cô Mỹ đẹp, có tài thổi sáo và đã có người yêu. Nhà Mỹ nghèo, vì món nợ của cha mẹ mà bị nhà thống lý Pá Tra lừa bắt về làm con dâu gạt nợ nhà thống lý. Hồi mới về làm dâu, Mỹ còn cảm thấy đau khổ và muốn chết, nhưng thương bố, Mỹ quay trở lại làm dâu nhà Pá Tra. Từ đó Mỹ dần quen khổ, mỗi ngày một làm lì, không nói cho đến khi mùa xuân đến...

* ***Tiếng đàn môi sau bờ rào đá*** được Đỗ Bích Thủy viết vào khoảng những năm 2000. Cô Mao đẹp người đẹp nét lấy anh Chúng vì Chúng là người duy nhất chồng đủ bạc đủ rượu. Tuy không có con với Mao song Chúng vẫn giữ lại Mao ở lại nhà làm bổn phận Mẹ Già trông nom con cái của Chúng với người đàn bà khác. Trước cuộc sống đi ngang về tắt của chồng, Mao bắt đầu khắc khoải về tiếng đàn môi của người thương...

..... HẾT.....